

בְּרַכַּת הַמְּזוּן לַיָּמִי הַיּוֹם - נִסְחָה ק"כ תִּימָן בְּלִדֵי יַע"א

ברכת הון - יתן הודאה בשמחה לבורא יתברך, על שזן את כל העולם בחסדיו (יסור"ע)

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תִּקְוֵי בַעַל הַסִּלְתָּ וּבַעַל הַתְּחִיָּה סִלְסֵם, מְלֶכֶּךָ הָעוֹלָם. הַזֶּן אֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, בְּטוֹב, בְּחֶן, בְּחֶסֶד, וּבְרַחֲמִים. וְטוֹבוֹ הַגָּדוֹל לֹא חָסַר לָנוּ, וְאֵל יַחֲסֵר לָנוּ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הוּא זֶן (וּמְזִיז), וּמַפְרִיֵס לְכָל. כְּאֹמֹר, פּוֹתַח אֶת יָדָהּ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן. וּמְכִיז מְזוּן לְכָל בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, תִּקְוֵי בַעַל הַסִּלְתָּ וּבַעַל הַתְּחִיָּה סִלְסֵם, הַזֶּן * בְּרַחֲמָיו אֶת הַכֹּל:

ברכת הארץ - חיוב גמור עלינו לתת הודאה עצומה לה, על שהנחיל לנו באהבתו ארץ חמדה זו לנחלה וירושה עולמית, לקיים בכל עת ובכל רגע את מצות העשה הגדולה של ישיבת א"י, ויגיל וישמח מאוד במצותו התדירה הזו.

נוֹדָה לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תִּקְוֵי בַעַל הַסִּלְתָּ וּבַעַל הַתְּחִיָּה סִלְסֵם, וּנְבָרְכֶךָ מִלִּפְנֵינוּ. כִּי הִנְחַלְתָּ אֶת אֲבֹתֵינוּ, אֶרֶץ חֲמֻדָה, טוֹבָה וְרַחֲבָה, בְּרִית וְתוֹרָה. וְעַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עַבְדִּים. וְעַל תּוֹרַתְךָ שֶׁלְמַדְתָּנוּ, וְעַל חֻקֵי רְצוֹנְךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ:

וְעַל כָּלֵם, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תִּקְוֵי בַעַל הַסִּלְתָּ וּבַעַל הַתְּחִיָּה סִלְסֵם, אָנוּ מוֹדִים לָךְ, וּמְבָרְכִים אֶת שְׁמֶךָ. כְּאֹמֹר, וְאֲכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ, וּבְרַכְתָּ אֶת יְיָ, תִּקְוֵי בַעַל הַסִּלְתָּ וּבַעַל הַתְּחִיָּה סִלְסֵם, אֱלֹהֵינוּ, עַל הָאֶרֶץ הַטוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, תִּקְוֵי בַעַל הַסִּלְתָּ וּבַעַל הַתְּחִיָּה סִלְסֵם, עַל * הָאֶרֶץ וְעַל הַמְּזוּן:

בניין ירושלים - יכניס צער גדול בליבו על עם ישראל הנמצא בגלות המרה, ועל שבהמ"ק עדיין עומד בחרבנו, שהרי זו הסיבה לכך שאין יום שאין בו קללה ושארין יורד משמים השפע והברכה כמקדם. (יסור"ע)

יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תִּקְוֵי בַעַל הַסִּלְתָּ וּבַעַל הַתְּחִיָּה סִלְסֵם, עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְעַל יְרוּשָׁלַם עִירְךָ, וְעַל צִיּוֹן מְשֻׁבֵן כְּבוֹדְךָ. וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ עָלָיו. וּמַלְכוּת בַּיִת דָּוִד מְשִׁיחְךָ, תַּחֲזִיר לְמַקוֹמָהּ בְּיָמֵינוּ:

בשבת אומר
אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵינוּ, תִּקְוֵי בַעַל הַסִּלְתָּ וּבַעַל הַתְּחִיָּה סִלְסֵם, אֲבוֹתֵינוּ. רְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וּבְמִצְוֹת יוֹם הַמְּנוּחַ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה. נִשְׁבַּח בּוֹ וְנִגְדַח בּוֹ, כְּמִצְוַת רְצוֹנְךָ, וְאֵל תְּהִי צְרָה וְגִזוֹן בְּיוֹם מְנוּחַתֵינוּ:

אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵינוּ, תִּקְוֵי בַעַל הַסִּלְתָּ וּבַעַל הַתְּחִיָּה סִלְסֵם, אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֵא, יַגִּיעַ, יִרְאֶה, יִרְצֶה, יִשְׁמַע, יִפְקַד, יִזְכֵּר (לְפָנֶיךָ) זְכוֹרֵנוּ, וְזָכוֹן אֲבוֹתֵינוּ, זְכוֹן יְרוּשָׁלַם עִירְךָ, זְכוֹן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדְּךָ, זְכוֹן כָּל עַמְּךָ בַּיִת יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לְפָלְטָה, לְטוֹבָה, לְבִרְכָה, לְחֶן, לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים.

ביום טוב אומר
בְּיוֹם טוֹב מְקַרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה, בְּיוֹם חַג הַמִּצְוֹת הַזֶּה,

* האומרים מלה במלה עם המברך, יסיימו כאן את הברכה ע"מ שיוכלו לענות אחריו אמן.

בחול המועד אומר
בְּיוֹם מְקַרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה, בְּיוֹם מוֹעֵד חַג הַמִּצְוֹת הַזֶּה,

לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. זְכַרְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תִּקְוֵי בַעַל הַסִּלְתָּ וּבַעַל הַתְּחִיָּה סִלְסֵם, בּוֹ לְטוֹבָה. פְּקַדְנוּ בּוֹ לְבִרְכָה. הוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים, בְּדַבָּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוֹס וְחַנּוּן, וְרַחֵם עָלֵינוּ. וּמְלַטְנוּ בּוֹ מִכָּל צָרָה וְגִזוֹן, וּשְׁמַחְנוּ בּוֹ שְׂמֵחָה שְׁלֵמָה, כִּי אֵל מְלֶכֶךָ רַחוּם וְחַנּוּן אַתָּה:

וּבְנֵה אֶת יְרוּשָׁלַם עִירְךָ בְּקָרוֹב, כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, תִּקְוֵי בַעַל הַסִּלְתָּ וּבַעַל הַתְּחִיָּה סִלְסֵם, בּוֹנֵה בְּרַחֲמָיו אֶת יְרוּשָׁלַם: (המברך אומר בלחש) אָמֵן.

ברכת הטוב והמטיב - נתקנה על הנס שבעשה להרוגי ביתר, שכאשר נתנו לקבורה אחרי זמן רב ראו שגופותיהם שליומות שלא הסריחו, ואף עוף השמים לא נגע בהם. (מהר"ש)

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ, תִּקְוֵי בַעַל הַסִּלְתָּ וּבַעַל הַתְּחִיָּה סִלְסֵם, מְלֶכֶךָ הָעוֹלָם. הָאֵל, אָבִינוּ, מְלַפְנוּ, אֲדִירָנוּ, בּוֹרְאָנוּ, קְדוֹשָׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב. הַמְּלֶכֶךָ הַטוֹב וְהַמְּטִיב שְׂפָכֵל יוֹם וַיּוֹם, [הוּא גְמַלְנוּ] הוּא גּוֹמְלָנוּ [בֶּן יַגְמַלְנוּ] חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים וְכָל טוֹב: הִרְחַמְךָ יִשְׁתַּבַּח לְדוֹרֵי דוֹרִים: הִרְחַמְךָ יִתְפָּאֵר, לְנִצָּחַ נִצְחִים: הִרְחַמְךָ יִפְרִיֵסנוּ בְּכְבוֹד: וְהִרְחַמְךָ יִסְמִיכֵנוּ עַל הַכְּבוֹד: הִרְחַמְךָ יִטַּע שְׁלוֹם בֵּינֵינוּ: הִרְחַמְךָ יִגְאֵל שְׂכִינַת עֲזָנוּ: הִרְחַמְךָ יִשְׁלַח בְּרַכָּה רְחוּבָה וְהַצְלִיחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ: הִרְחַמְךָ יִפְתַּח לָנוּ אֶת יְדוֹ הִרְחַבְהָ: הִרְחַמְךָ יִפְתַּח לִבְנוֹ וְלֵב בְּנֵינוּ לְתַלְמוּד תּוֹרָתוֹ: הִרְחַמְךָ יַגְדֵּלם לְעַבְדוּתוֹ וּלְיִרְאַתּוֹ: הִרְחַמְךָ יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה, לְכָלֵל חוֹלֵי עַמּוֹ בַּיִת יִשְׂרָאֵל: [המתארח אצל חבירו, המנהג שמוסיף הִרְחַמְךָ יִבְרַךְ בְּעַל הַבַּיִת הַזֶּה: הִרְחַמְךָ יִיַּשֵּׁר אוֹרְחוֹתָיו: הִרְחַמְךָ יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכָיו: הִרְחַמְךָ מִכָּל צָרָה וְגִזוֹן יַצִּילָהוּ:]

הִרְחַמְךָ יִזְכְּנוּ לַיּוֹמֹת הַמְּשִׁיחַ, וְלִבְנֵי בַיִת הַמְּקֻדָּשׁ, וְלַחַיֵי הָעוֹלָם הַבָּא: צִרִיךְ לִיתֵן לֵב לַעֲנוּת אִמֵּן גַּם אַחֲרֵי הִרְחַמְךָ יִזְכְּנוּ לַיּוֹמֹת הַמְּשִׁיחַ וְכו'.

מְגִדוֹל יְשׁוּעוֹת מְלָכּוֹ, וְעוֹשֵׂה חֶסֶד לְמְשִׁיחוֹ, לְדָוִד וּלְזָרְעוֹ, עַד עוֹלָם: כְּפִירִים, רְשׁוֹ וְרַעֲבוֹ. וְדוֹרְשֵׁי יְיָ, תִּקְוֵי בַעַל הַסִּלְתָּ וּבַעַל הַתְּחִיָּה סִלְסֵם, לֹא יַחֲסְרוּ כָּל טוֹב: הוֹדוּ לַיְיָ, תִּקְוֵי בַעַל הַסִּלְתָּ וּבַעַל הַתְּחִיָּה סִלְסֵם, כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדְךָ: (בְּרוּךְ הָאֵל הַמוֹשִׁיעַ):

© כל הזכויות שמורות
יד"ל ע"י "אור ההלכה" - להפצת מסורת חכמי תימן
בעריכת הצב"י מאיר ליאור לוי (שעתאל) יצ"ו
ניתן להשיג ברכונים בטל: 02-6420535
תוסיפו שנים רבות לשמחים במועדים טובים

מצוה לומר על השולחן דברי תורה, ויש להזהר בזה מאד (שע"ה כט, ז).

דברי תורה קצרים מתוך ספר שלחן ערוך המקוצר
למרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

ליום א' דפסח א. המנהג לומר מזמור לתודה גם בערב פסח, וכן בחול המועד פסח. ובבלדי נוהגין לאמרו אפילו ביום טוב, חוץ מבשבת שאומרים במקומו מזמור שיר ליום השבת: (פ"א, א)

ב. ביום טוב המנהג בתימן היה שחוגגים ושמים ומשוררים בביתם בחבורות קרובים וחברים יחד. ולתפילה משכימים לביהכ"נ קודם עלות השחר להתפלל בניגון נאה וקול נעים. וחולקים כל יום לחצאין, חציו לאכילה ושתיה, וחציו לביהכ"נ, לעסוק בדברי תורה. ביום טוב עד חצות, ובית. ומחצות ואילך, היו לומדים בביהכ"נ מעט זוהר, ואח"כ שלחן ערוך, ושאלות ותשובות [דהיינו שת"ח נושאים ונותנים בתורה בפרהסיא] עד זמן המנחה. ומתפללים ערבית וחוזרים ללמוד כנהוג: (צ"א, ז)

ג. סדר הספירה כפי מנהגינו. הגדול שבציבור (או חזן בית-הכנסת) מודיע תחילה מניין הספירה של אתמול, כגון ביום העשירי אומר כך, אתמול תשעה יומי בעומרא, דאינון חד שבועא ותרין יומי. ואח"כ מברך, בא"י אמה אקבו על ספירת העומר, ומתכוין בברכה זו להוציא את כל הקהל וגם הם מתכוונים לצאת בברכתו. סיים הברכה, עונים כולם אמן. ומשכימים לומר, וכן הוא אומר עמהם, "האי־דאנא עשרא יומי בעומרא, דאינון חד שבועא ותלתא יומי", לפי שמצוה על כל אחד ואחד לספור לעצמו. (ופירוש "האי־דאנא", כמו האי עידאנא, ר"ל זה העת ובספירת יום אחרון מסיימים שבעה שבעי "שלמנו", ר"ל תמימים): (צ"ב, ב)

ליום ב' דפסח א. יש מי שאומר שביום שני של פסח יש לעשות בסעודה איזה דבר לזכר סעודת אסתר שהיתה ביום זה, שבו ביום נתלה המן (אמנם אין נוהגים כן): (צ"א, ח)

ב. בקיץ, אם טעה ולא אמר מוריד הטל, אינו חוזר, מפני שהטל אינו נעצר. ואם טעה ואמר משיב הרוח ומוריד הגשם, אם נזכר קודם סיים ברכת מחיה המתים, חוזר ומתחיל אתה גבור וכו', וכן אם כבר סיים אלא שעדיין לא התחיל ברכה שאחריה. אבל אם לא נזכר עד לאחר שהתחיל ברכה שאחריה, חוזר לראש התפילה: (יא, ד)

ג. אפשר לרַכֵּךְ את המצות הקשות והיבשות ע"י לחלוח קל במים, זמן־מה לפני שמגיעים לברכת המוציא ועל אכילת מצה. (ומה שמבואר בספרי המוסקים בסימן תס"א סעיף ד' שרק בדיעבד יוצאים ידי חובה במצה שרויה, היינו דוקא בשרייה מרובה שטעם המצה מתבטל על ידה). ומי שהוא זקן או חולה ואינו יכול לאכול שרויה במים, יכול לשרותה בייין או בשאר משקים. כששורין את המצה לצאת בה, צריכין לזוהר שלא לשרותה מעת לעת, כי זו נחשבת כמבושלת ואין יוצאין בה: (צ"א, יז)

ליום ג' דפסח א. לביבות העשויות מצה כתושה עם ביצים ומסוגנות בשמן, ברכתן בורא מיני מזונות, ולבסוף על המחיה, ואפילו אם קובע סעודתו עליהן. ומצות מסוגנות או מבושלות בכלי ראשון שעל גבי האש, אם יש אפילו באחת מהן כזית, מברך המוציא, וברכת המזון לבסוף, ואפילו אינו קובע סעודתו עליהן. ואם אין בהן כזית, ברכתן מזונות ועל המחיה אפילו בקביעות סעודה: (ח"פ, ד)

ב. בפסח שבועות וסוכות, ילך להקביל פני רבותיו או גדולים ממנו בחכמה. והוא מעין מצות ראייה בבית-המקדש להקביל פני השכינה, וכן הוא המנהג: (צ"א, יא)

ג. מנהגינו (וגם אצל חלק מחשמינו) לברך המוציא על מצה ומחצה, ואפילו בשבת, כי "לחם עוני" (כמו שדרשו חז"ל שדרכו על עני בפרוסה) מבטל דין "לחם משנה". ומניחים את הפרוסה למעלה, ואת השלימה למטה, ואחרי גמר הברכה בוצע משתייהן גם יחד (ויש נוהגין רק מחשלימה) וכך מחלק גם לשאר בני ביתו. ויש שלא נהגו כן ובפרט מהשמי, אלא על ככר אחד בחולה-המועד כבשאר ימות השנה, ועל שנים בשבת ויום טוב: (צ"א, טו)

לאחר דברי "קשור" נהגו לומר המזמורים כדלהלן

ליום ד' דפסח א. החלפת מטבעות אסורה בחול המועד (כגון דולרים בשקלים, או להיפך), וזה נחשב סחורה. והוא הדין שאסור לקנות ניירות-ערך או מניות מהבנק: (ק"ה, ח)

ב. עושים בימי העומר סעודת-מצוה שהגיע זמנה כגון מילה ופדיון הבן, בשירה ובזמרה: (צ"ב, ז)

ג. ביום טוב דפסח שבועות וסוכות, וגם בחולה-המועד, מנהגינו שמברכים איש לרעהו בנוסח זה, תזכה לשנים רבות ומועדים טובים (וי"א בקצור, מועדים טובים). והלך משיב, בחיך ובימיך הטובים: (צ"א, ט)

ליום ה' דפסח א. אין להתעסק בשום דבר בשעה שהוא מברך ברכת המזון, אפילו לפנות דברים מהשולחן, או להחזיק תינוק על ברכיו אז: (כ"ב, ו)

ב. לפני ברכת המזון נוהגין לכסות הלחם במפה נאה, גם בימות החול: (כ"ב, ז)

ג. בימי החג חייבים להשגיח שלא לְטַיֵּיל במקום שיבאו חסוּשולום ליד קלות ראש בהתערבות עם קלי-הדעת, ושלא יתקבצו אנשים ונשים יחד. רק יהיו קדושים, כי קדוש היום: (צ"א, יב)

ליום ו' דפסח א. חייב לכבד חול המועד במאכל ובמשתה וכסות נקיה, שלא ינהג בהם מנהג חול. המנהג בתימן היה, קודם השחר בחול המועד, באים לבית-הכנסת ללמוד, ומתפללים [שחרית] בזמנה, ויוצאים לאכול. וחוזרים לביהכ"נ ללמוד זוהר ושלחן ערוך ודינים, עד שליש היום. ויוצאים לבית לעשות סעודה ומשתה ושירות (ויקראים) ושמחה של-מצוה, עד זמן מנחה: (ק"א, הע' ח)

ב. בימים טובים, מנהגינו שאין מדליקין כלל נרות מיוחדים לכבוד היום. שדוקא בשבת תיקנו חז"ל להדליק נרות מבעוד יום, כיון שמשחשכה אסור להדליק, משא"כ ביום-טוב שמותר להדליק בכל זמן שירצו. ויש שנהגו מקרוב לברך גם על נר שלי"ום-טוב [אך גם הם אינם מברכים או שהיינו]. אבל מהר"ץ פסק שאין לשנות המנהג הקדום, משום ספק ברכה: (נ"ג, י"ח, הע' כ"ד)

ג. בחול המועד מותר לקצוץ ציפרניים, בין של ידיים בין של רגליים, ואפילו במספריים: (צ"ט, יג)

ליום ז' דפסח א. המנהג לקרות בבית-הכנסת, בשביעי של-פסח שיר השירים, קודם תפילת המנחה, וקוראים גם את התרגום. ואין נוהגים שיהיו כתובים על קלף, ואין מברכין על מקרא מגילה. הרב או חזן בית-הכנסת מתחיל וקורא הפסוק הראשון, וכל הקהל שונים אחריו. וחוזר הוא לבדו וקורא תרגומו. אחריו קורא היושב לצידו (ורד ימין) פסוק שני, ושונים וכו' על זו הדרך. ואם נשאר פנאי, קורין פירוש רש"י: (צ"ח, טו-טז)

ב. במוצאי יום-טוב לחול, או לחולה-המועד, אומר בתפילה הבדלה בחונן הדעת. ועל הכוס אומר שתי ברכות, בורא פרי הגפן, והמבדיל בין קדש לחול. אבל לא על הנר, ולא על הבשמים. והטעם שאומרים בנוסח ברכת המבדיל "ובין יום השביעי לששת ימי המעשה" אעפ"י שחל היום-טוב באמצע השבוע, מפני סדר הבדלות הוא מונה: (צ"ח, יז)

ג. יש נוהגין להרבות קצת באכילה ושתיה ביום שלאחר החג בכל שלש רגלים, והוא נקרא אסורי-חג. וטוב שלא להתענות בו אפילו חתן וכלה ביום חופתם, ולא יארציט. וממעטים ביום זה ממלאכתם: (צ"ח, י"ח)

"לא יחשוב אדם, כיון שאסור לעשות מלאכה בימי חול המועד, אם כן אוכל ואשתה ואישן ואֶטְיִיל ואשמח בהם לענג את הגוף, וישכח עונג ותועלת נפשו ונשמתו, חלילה לעשות כן. כי לא ניתנו המועדים לישראל אלא כדי שיעסקו בתורה בלי שום מלאכה המטרידה, והמה ימי רצון ומוצלחים בלימודם. אלא יענגו עצמו במאכל ובמשתה וכו' כי כפי הראוי, ושאר היום יהיה קודש לעבודת ה'". (ק"א, ה)

מְזֻמָּר לְדוֹד. "יְיָ רַעִי, לֹא אֶחָסֵר: בְּנֵאוֹת דָּשָׁא, יְרִבְעִינִי. עַל מִי מִנְחוֹת יְהִלְנִי: נַפְשִׁי יִשׁוּב. יִנְחַנִּי בְּמַעְגְלֵי צְדָקָה, לְמַעַן שְׂמוֹ: גַּם כִּי אֶלֶף בְּגִי אֶלְמֹת, לֹא אֶרְאֶה רַע. כִּי אֲתָה, עַמְדִי. שְׁבֹטְךָ וּמַשְׁעַנְתְּךָ, הֵמָּה יִנְחַמְנִי: תַעֲרֹךְ לִפְנֵי, שְׁלַחְנִי. נִגְדַּת צְרָרִי. דִּשְׁנַת בְּשִׁמְךָ רֵאשִׁי, כּוֹסֵי רוּחָה: אֵךְ, טוֹב וְחֹסֵד יְרַדְפִּנִי, כֹּל יְמֵי חַיִּי. וְשִׁבְתִּי בְּבֵית יְיָ, לְאֶרֶץ יְמִים:

גְּבַרְו חֲסִדָּיו עֲלֵינוּ, וְלֹא כָלוּ רַחֲמָיו מִמּוֹנוּ: וְיִדְבַר אֱלֹהֵינוּ, אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ: וְנוֹטְלִים מִים אַחֲרוֹנִים עַד פֶּרֶק שְׁנֵי מִן הָאֲצַבְעוֹת, וּמִקְנָחִים אִז גַּם אֵת הַשֶּׁפְתַיִם. וּמְנַהֲגִינוּ לְכֹסוֹת הַלֶּחֶם בְּמִפְּהָ נָאָה גַם בְּיָמוֹת הַחֹל, וְאֵף מֵתֵי שְׁאִין מְבַרְכִין עַל הַיַּיִן. וּמְסַלְקִים כֹּל שִׁירֵי הַמַּאכָלִים וְכ"ש הָעֲצָמוֹת וְהַקְלִיפִין, לְכַבּוֹד הַבְּרַכָּה. (כ"ב, א)

לפני שיברך, יחשוב לעצמו שה' נתן לו את כל ההנאה לפניו משורת הדין, ושהוא מטבעו אינו ראוי לשום טובה כי תחילתו מעפר, ובכל זאת ה' נתן לו חיים וסיפק לו הנאות וכל צרכיו. (כו"ר, ג, יז)

נוהגים לומר תחילה פסוק זה

אֲבָרְכָה אֶת יְיָ, בְּכָל עֵת. תִּמְיֵד תְּהַלְתָּו בְּפִי: וְיֵשׁ נוֹהֲגִים לְהוֹסִיף וּיְבָרְכוּ שֵׁם בְּבוֹדְךָ. וּמְרוֹמֵם, עַל כָּל בְּרָכָה וְתַהֲלָה:

שלשה או יותר שישבו לאכול יחד, חייבים בזימון.

המברך אומר רְבוּתִי בְּרַכּוֹ. והם עונים בְּרַךְ: ואומר בְּרַךְ (מעשרה מוסיף לְאֵלֵהֵינוּ) שְׁאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ: והם עונים בְּרַךְ (מעשרה מוסיפים לְאֵלֵהֵינוּ) שְׁאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ וְנִטְבּוּ חַיֵּינוּ: והמברך חוזר ואומר בְּרַךְ (מעשרה מוסיף לְאֵלֵהֵינוּ) שְׁאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ וְנִטְבּוּ חַיֵּינוּ: ומברך ברכת המזון.

ונכון שכולם יברכו עמו מלה במלה בלחש, ויסיימו כל ברכה לפניו שלש תיבות, כדי שיענו אמן אחר כל ברכה. (כ"ג, ה)